

**Anteckningar från Teres Lindbergs möte den 19 februari 2003 med boende och projektsamordare i Östberga om Ytterstadssatsningen/Stadsdelsförnyelsen**

- ? 14 personer var närvarande vid mötet varav 8 boende
- ? Teres Lindberg gav följande utgångspunkter för mötet:
- ✍ Det kommer nya direktiv för det som nu ska heta stadsdelsförnyelsen. Hon vill höra de boendes synpunkter på hur det ska vara.
  - ✍ Vem ska prioritera vad pengarna ska användas till? Lokalt eller centralt? Stadsdelsnämndens roll
  - ✍ Vad har fungerat bra i de tidigare omgångarna av ytterstadssatsningen? Vad har fungerat dåligt?
  - ✍ Inte prata om enskilda projekt nu, det tar vi vid ett annat tillfälle

Synpunkter	Har betydelse för
-	Andra huvudmän och den centrala samordningen med dessa
<ul style="list-style-type: none"><li>- Det måste finnas en bra lokal projektledare.</li><li>- Det bör finnas en referensgrupp av boende som får ge synpunkter på beslutsförslag inom stadsdelsförnyelsen som rör Östberga.</li><li>- Det har varit stora nedskärningar sedan den gamla ytterstadssatsningen. Då fanns det två lokala projektledare och en lokal för möten och utställningar.</li><li>- Vi saknar en bra lokal. Den som vi har lånat hittills kan försvinna vid en eventuell bostadsrättsbildning. Det finns en bra lokal ledig på "baksidan" i centrum.</li><li>- Byalaget har försökt hålla lågan levande men sörjer över allt som inte blev av i den gamla ytterstadssatsningen.</li><li>- Byalaget ger ut en egen tidning "Byabladet".</li><li>- Det är viktigt med en bra lokal där det går att ha olika aktiviteter. Det lyfter verksamheten och främjar integrationen.</li><li>- Det är mycket som har gått fel på grund av bristen på uppbackning. Investerade pengar har förlorats. Två exempel är Radio Östberga och gymmet.</li><li>- Det är svårt att få folk att engagera sig. Det behövs mer föräldraintresse för skolan och för ordningen i stadsdelen genom nattvandringar m.m.</li></ul>	Den lokala organisationen, lokala resurser, information

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Byalaget behöver administrativt stöd för att orka nå ut.</li> <li>- Många familjer som invandrat kommer från krigsområden. De har också svårt att förstå det svenska samhället och engagera sig.</li> <li>- Man kan inte bara lita till ideella krafter. Stadsdelförvaltningen måste ta fram lämpliga kandidater till projektledare.</li> <li>- Det var många som blev aktiva när de såg att de kunde tjäna pengar på bostadsrättsbildning, men för annat i området intresserar man sig inte. Man engagerar sig inte ens i sina egna barn och skolan. Det handlar om värderingar.</li> <li>- Byalaget måste få stöd under den tid det saknas projektledare (stadsdelförvaltningen ger stöd, lovade Ulla Thorslund).</li> <li>- Östberga har en orättvist negativ stämpel. Enligt närpolisen är det mera strul i Årsta än här.</li> <li>- Det behövs en bra lokal centralt där man kan göra olika saker, som i Fittja där man kan ringa billigt till sina hemländer. Det behövs människor som håller i trådarna.</li> <li>- Under förra ytterstadssatsningen föreslog vi ett ”slink in-kafé”. Det mötte motstånd överallt och blev inget.</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Östberga är delat. Vi borde få med även HSB-delen där vi har gemensamma intressen. Nu kommer inga därifrån till våra möten.</li> </ul>	Satsningens geografiska avgränsning
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Byalaget vill få möjlighet att lämna synpunkter på riktlinjerna för stadsdelsförnyelsen.</li> <li>- Idrottsförvaltningen måste delta i stadsdelsförnyelsen.</li> <li>- Beslutsvägarna måste bli kortare än i gamla ytterstadssatsningen.</li> <li>- Det har varit så oerhört krångligt med beslutsvägarna och vad som varit möjligt att satsa på. Ännu värre blev det när bolagen skulle hålla i pengarna.</li> <li>- Vi har fått uteytorna i två parklekar upprustade. Det är bra. Däremot har det varit totalt omöjligt att reparera eller bygga parklekshus.</li> <li>- Ett av de viktigaste projekten, Lisebergs bollplan, strandade på att idrottsförvaltningen inte fanns med. Nu har ungdomarna gett upp.</li> <li>- Pengarna som kom in när tidigare investeringar såldes ut borde ha kommit Östberga till godo.</li> <li>- Tas bolagens pengar från deras ordinarie budget eller från avkastningen till staden?</li> <li>- Det är omöjligt att få några pengar från bolagen till något som de själva inte har hittat på.</li> <li>- Vi sade OK till upprustningen av fritidsgården fast det borde ha gått på ordinarie pengar. Kanske gick det lite fortare.</li> <li>- Svenska Bostäder lade ner allting när det blev aktuellt att bilda bostadsrätter. Ingenting har</li> </ul>	Centrala mål, styrning och resursfördelning

<p>drivits på, ingenting har gjorts. Det fanns inga pengar.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Det räcker inte med de gamla vilande förslagen. Det behövs sociala projekt.</li> <li>- Långsiktigheten är viktig. Den nya satsningen måste hålla längre än fyra år.</li> <li>- Bra att det nu öppnas för sociala projekt. Vi har hållit ut i fyra år. Nu måste vi få upp tempot så att det händer något.</li> <li>- Projekten i satsningen måste vara långsiktiga.</li> <li>- Pengarna i satsningen måste lokaliseras utifrån närhetsprincipen. Hos stadsdelsnämnden ger det en enklare och bättre dialog.</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vi skulle behöva utveckla idrotten för barn och ungdomar; engagera fler föräldrar. Det skulle behövas ett aktivitetshus.</li> <li>- Rugby är bra och roligt för barn och ungdomar. Vi hoppas på en lokal på Stamgatan.</li> <li>- Ungdomarna åker till Fryshuset för att träna basket eftersom det inte finns några möjligheter här.</li> <li>- Gatu- och fastighetskontoret rustade upp terrassen med grillplats och boulebana för oss äldre, men nu är det ingen som använder det. Någon måste ta initiativ och driva på.</li> <li>- Folk lever på ett annat sätt nu. Förr var alla barn ute och lekte när det var snö och vackert väder. Nu ser man inga barn i backarna.</li> </ul>	Stadsplanering, fysiska miljön, fritid, idrott

Teres gjorde en sammanfattning av viktiga saker som framförts:

- ✍ Det behövs en projektledare
- ✍ Byalaget vill lämna synpunkter på riktlinjerna för stadsdelsförnyelsen och vara referensgrupp för beslut som rör stadsdelen.
- ✍ Pengarna bör helst finnas i en lokal påse (fast då försvåras större projekt).
- ✍ Idrottsförvaltningen bör vara med.
- ✍ Det är viktigt att hitta en modell för att snabba upp den demokratiska processen. Man bör få veta tidigt om ett projekt är omöjligt.

Teres tackade alla medverkande och arrangörerna.

**Anteckningar från Teres Lindbergs möte den 22 januari 2003 med boende och projektsamordare i Hökarängen och Fagersjö om Ytterstadssatsningen/Stadsdelsförnyelsen**

- ? 29 personer var närvarande vid mötet varav 18 boende
- ? Gillis Hammar och Jan Runfors hälsade alla välkomna
- ? Teres Lindberg gav följande utgångspunkter för mötet:
- ✍ Det kommer nya direktiv för det som nu ska heta stadsdelsförnyelsen. Hon vill höra de boendes synpunkter på hur det ska vara.
  - ✍ Vem ska prioritera vad pengarna ska användas till? Lokalt eller centralt? Stadsdelsnämndens roll
  - ✍ Urvalet av stadsdelar, de geografiska gränserna?
  - ✍ Inte prata om enskilda projekt nu, det tar vi vid ett annat tillfälle

Synpunkter	Har betydelse för
- Bygg ut de spårbundna kommunikationerna så vi får möjlighet att bli något mer än en sovstad.	Andra huvudmän och den centrala samordningen med dessa
- Viktigt att strukturera diskussionen. Vilka demokratiska principer ska vi arbeta med i stadsdelsförnyelsen? Vilken blir de boendes roll? - Påminner om den gam-gamla ytterstadssatsningen när de boende kunde bilda arbetsgrupper och få konsultstöd av staden för att utforma en idé. - I Fagersjö har vi en fungerande förening med arbetsgrupper för olika frågor. Vi har varit lite dåliga på att engagera invandrarna. Viktigt att den nya strukturen stöder integrationen. - Den nya satsningen bör manifesteras sig i stadsdelen. En särskild lokal och en projektledare man kan prata med är bra. - Man ska vara försiktig med att leka med demokratiformerna. Den ideella föreningen är en fungerande modell. I gamla ytterstadssatsningen kunde en grupp "ta hand om" en fråga och driva egna intressen. - Boendeinflytandet måste förenas med att beslut tas av demokratiskt valda representanter. - Viktigt med åtgärder mot ungdomsbrottsligheten. Där har vi fått nej på våra förslag. - Vi måste ha en helhetssyn på vad vi vill med vårt område och en träffpunkt där	Den lokala organisationen, lokala resurser, information

<p>arbetsgrupperna kan ställa ut och alla kan se vad som är på gång.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Det är på gång att bilda en stadsdelsförening även i Hökarängen.</li> <li>- Att utgå från en helhetssyn behöver inte strida mot boendeinflytandet.</li> <li>- Det bör finnas en lokal projektgrupp där det ingår tjänstemän som kan snabba på processerna och skaffa fram information.</li> <li>- Integration är delaktighet. Därför måste det lokala utvecklingsarbetet vara organiserat på ett bra sätt. Viktiga frågor ska lyftas till stadsdelsnämnden.</li> <li>- Den lokala projektledningen är hjärtat i satsningen. Därför blir det tvärstopp när den tas bort.</li> <li>- Vi vill ha anteckningarna från dagens möte</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det finns angelägna saker att göra i Farsta också</li> </ul>	Satsningens geografiska avgränsning
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Viktigt att rigga en snabb beslutsprocess om inte är så byråkratisk.</li> <li>- I den första ytterstadssatsningen hade vi långa önskelistor som inte byggde på någon helhetsanalys av förhållandena i stadsdelen. Sedan räckte inte pengarna, projekten ströks och de boende troppade av.</li> <li>- Tar man av bolagens medel för ordinarie underhåll blir det ju hyresgästerna som betalar för satsningen.</li> <li>- Är staden beredd att minska avkastningskraven för att ge bolagen mer resurser i stadsdelarna?</li> <li>- Vi hade många förslag för Hökarängens C som aldrig blev genomförda, eller fuskades bort.</li> <li>- Brister i den sociala omsorgen.</li> <li>- Svenska Bostäder hade idéer där Gfk inte ville ställa upp. Det blev inget. Det är stadens fel att intresset från de boende har minskat.</li> <li>- När vi hade social distriktsnämnd var det ett bra samarbete mellan den och bolagen om att förbättra den sociala miljön. Det avbröts av stadsdelsnämndsreformen.</li> <li>- Kommer det att finnas några pengar till det lokala integrationsarbetet nu?</li> <li>- Alla satsningar har börjat med feta löften. Sedan har det blivit tunnare och tunnare mot slutet. När det upprepas gång på gång tappar man tilltron.</li> <li>- Har projekten lett till något mätbart resultat?</li> <li>- Påminner om de kommunala bolagens roll när de tillkom. Boende till självkostnad. De ska inte vara stadens mjölkkossor för att genomföra skattesänkningar.</li> <li>- Viktigt att analysera hur vi bäst använder pengarna för att nå önskade resultat.</li> <li>- Det vore fel att använda bolagens pengar till satsningar för de som inte bor i allmännyttan.</li> <li>- Satsningarna går upp och ner med majoritetsskiftena. Går det inte att få en bred majoritet för</li> </ul>	Centrala mål, styrning och resursfördelning

en kontinuitet i arbetet?	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det måste fram en samordnad strategi för stadsdelarna, en lokal ”regionplan”.</li> <li>- Söderortsvisionen är slentrianmässigt gjord. Högt och tätt som på 60-talet. Byggandet måste ske med hänsyn till kvalitet och miljö och komplettera med det som saknas i befintlig bebyggelse.</li> <li>- Vi i Hökarängen blev aldrig inbjudna att yttra oss över Söderortsvisionen som man har gjort från Fagersjö.</li> <li>- Rädd för att lågprismat i Lidl skulle konkurrera sönder vårt centrum i Hökarängen</li> <li>- Vi måste utgå från en vision om hur vi vill bo, minska klasskillnaderna och segregationen, minska skillnaden mellan norr och söder, gärna stora tag men hög kvalitet.</li> <li>- Vi domineras av de kommunala bolagen vilket drar med sig sociala förturer. Problem i centrum och låg social status på området. Bygg attraktivt, annars blir det värre.</li> <li>- Vi formar byggnaderna och stadsdelen och flyttar in. Sedan är det stadsdelen och byggnaderna som formar oss som bor där. Den sociala dimensionen i byggandet är viktig.</li> <li>- Vi har gamla centrumanläggningar och mest smålägenheter. Integration förutsätter att det blir hög kvalitet på nybebyggelse och upprustning. Hittills har det varit rätt torftigt.</li> </ul>	Stadsplanering, markupplåtelse, idrott

Teres gjorde en sammanfattning av viktiga saker som framförts:

- ✍ Ett förslag till riktlinjer för stadsdelsförnyelsen kommer att remitteras bl.a. till stadsdelsnämnderna
- ✍ Vision och helhetssyn är viktigt
- ✍ Integrationsfrågan berör alla, inte bara invandrarna
- ✍ Brottsförebyggande, nya bostäder
- ✍ Lokala mötesplatser behövs

Teres tackade alla medverkande och arrangörerna.

**Anteckningar från Teres Lindbergs möte den 22 januari 2003 med boende och projektsamordare i Hässelby Gård om Ytterstadssatsningen/Stadsdelsförnyelsen**

- ? 17 personer var närvarande vid mötet varav 11 boende
- ? Teres Lindberg gav följande utgångspunkter för mötet:
- ✍ Det kommer nya direktiv för det som nu ska heta stadsdelsförnyelsen. Hon vill höra de boendes synpunkter på hur det ska vara.
  - ✍ Vem ska prioritera vad pengarna ska användas till? Lokalt eller centralt? Stadsdelsnämndens roll
  - ✍ Vad har fungerat bra i de tidigare omgångarna av ytterstadssatsningen? Vad har fungerat dåligt?
  - ✍ Inte prata om enskilda projekt nu, det tar vi vid ett annat tillfälle

Synpunkter	Har betydelse för
- Det är väldigt långt till stadshuset. Det behövs snabbare kanaler. SL pratar inte med oss om busslinjer och anslutningar till pendeltåg och T-bana.	Andra huvudmän och den centrala samordningen med dessa
- "Livet" i satsningarna är de lokala arbetsgrupperna. Samverkansgrupperna har varit mer formella. - Viktigt att också kunna driva t.ex. kulturfrågor - Har saknat projektledaren. Vi har inte haft någon riktig projektledare på fyra år. - Det är viktigt med tilltro till satsningen för att folka ska engagera sig. - En ny satsning måste få olika grupper i samhället att närma sig varandra. - Äldregruppen har många idéer om vad som kan göras för de äldre i området. Engagemanget sinade när projektledaren försvann. Vi har ett AU som pratar med bostadsbolagen. - Samrådsmötet (samverkansgruppen) ska bestämma! - Bra att ha en projektledare som håller i trådarna. - Demokratibiten är viktig och krävande. Projektledaren är jätteviktig. Ja, det ska finnas en samverkansgrupp. - Alla förvaltningar som gör något i stadsdelarna måste också delta i den lokala organisationen. Smedshagsgruppen kommer inte vidare om inte även tjänstemännen är med. - Vi saknar ungdomarna. De var med när det startade. - Det får inte vara långa handläggningstider när man arbetar med ungdomar. De vill att saker	Den lokala organisationen, lokala resurser, information

<p>ska hända nu. Kanske en särskild disponibel pott för ungdomssatsningar.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ungdomar kan ordna mycket själva bara de ges möjligheter, t.ex. tillgång till skolans lokaler på en helg.,</li> <li>- Det var synd att kultursekreteraren försvann.</li> <li>- Det handlar om att jobba med den idé man är intresserad av och försöka engagera fler. Men det måste finnas stöd. Enbart ideellt arbete håller inte i längden.</li> <li>- Det behövs lokala mötesplatser. PRISMA är för stort. Gärna ett kulturcafé.</li> <li>- Tidigare var det stadsdelsmöten i hyresgästföreningens lokaler. Det har upphört. Saknar dessa möten.</li> <li>- Projektledaren ska fungera som "eldvakt". Se till att folk engagerar sig, men inte ta över projekten.</li> <li>- Medborgarinflytande kan bara fungera i greppbara områden.</li> <li>- En lokal projektledare bör delta i föreningarnas möten och kunna hjälpa till att driva frågor vidare.</li> <li>- Den lokala projektledaren kan inte vara frälsaren i alla lägen, däremot vara en kanal in till stadsdelsförvaltningens olika delar.</li> <li>- Förstår inte beslutsprocessen. Vart ska man vända sig? Var mer pedagogiska så att det blir tydligt.</li> <li>- I väntan på beslut om riktlinjer borde man förstärka med en lokal nätverkskoordinator; en "spindel i nätet".</li> <li>- Vi måste kunna ta emot elsjälar och människor som inte passar in i byråkratin på ett positivt sätt.</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Man kan också göra saker som ger kontakter med andra stadsdelar och områden.</li> <li>- Stadsdelsförnyelsen borde spridas mer. Även Vällingby, Smedshagen och Grimsta.</li> <li>- Ytterstadssatsningen var bara i Hässelby gård. Det finns andra boendegrupper, t.ex Smedshagsgruppen.</li> <li>- Får alla stadsdelar vara med nu?</li> <li>- Det är bra om stadsdelsförnyelsen omfattar hela stadsdelsnämndsområdet.</li> </ul>	Satsningens geografiska avgränsning
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ifrågasätter inriktningen. Det står en dyr scen på torget som inte används, men viktiga satsningar på friskvård går det inte att få pengar till.</li> <li>- Det har varit för mycket ordinarie underhåll. Det räcker inte för att få igång de boende.</li> <li>- Hemlösa är en angelägen grupp. Det behövs en värmestuga för missbrukarna.</li> </ul>	Centrala mål, styrning och resursfördelning



<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det behövs tjänstemän på olika nivåer för att hålla igång stadsdelsförnyelsen. Stadshuset måste stödja och olja nätverken.</li> <li>- Det borde finnas möjlighet till ekonomiskt stöd för klassmorfarsverksamheten.</li> <li>- Stadsdelsförnyelsen bör lanseras som ett demokratiprojekt. Det handlar mera om det än om pengar, fast det behövs förstås pengar också.</li> <li>- Kommer pengarna till stadsdelen att öronmärkas, eller får stadsdelen bestämma vad de ska användas till? Vem ska bestämma?</li> <li>- Bostadsbolagen har gjort bra saker som inte har fått räknas in i ytterstadssatsningen. I Tensta bekostade Svenska Bostäder feriearbete för ungdomar med arbetsledare och allt. Svenska Bostäder städade sin mark, men det gjorde inte staden.</li> <li>- För mycket revirtänkande i stadens förvaltningar och bolag; att det alltid är ”någon annan” som har ansvaret.</li> <li>- Gör stadsdelsförnyelsen bredare, och gå utöver stadsdelsnämndsområdets gränser.</li> <li>- Erfarenhetsutbyte med andra stadsdelar vore bra – Goda Exempel.</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det finns fortfarande väldigt mycket att göra när det gäller tillgängligheten. Det är fullt med småtrappor överallt innan man kommer fram till entréerna.</li> <li>- Äldregruppen har föreslagit fällbara sittplatser i entréerna medan man väntar på färdtjänst. Var kan man ta upp det?</li> <li>- Det är viktigt för stadsdelens status hur det ser ut. Det ska vara städat och inga skrotbilar.</li> </ul>	Stadsplanering, fysiska miljön, idrott

Teres gjorde en sammanfattning av viktiga saker som framförts:

- ✍ Det är viktigt med en projektledare som driver på de lokala mötena och är länk till andra förvaltningar
- ✍ Delaktigheten, den demokratiska processen är viktigt
- ✍ Vi måste få med nya grupper, främst ungdomar
- ✍ Det är angeläget att göra något som ger tillträde även för de hemlösa

Teres tackade alla medverkande och arrangörerna.

**Anteckningar från Teres Lindbergs möte den 6 februari 2003 med boende och projektsamordare i Kista (Husby/Akalla) om Ytterstadssatsningen/Stadsdelsförnyelsen**

**Sammanställning av synpunkter från deltagarna på mötet**

<b>Synpunkter</b>	<b>Har betydelse för</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>- Det måste finnas samordning mellan olika projekt och satsningar inom staden. Nu talas t ex om en stor satsning på idrottsgymnasium i Akalla. Det måste samordnas med andra satsningar på Akalla.</li><li>- Många projekt har stupat på oklar ansvarsfördelning mellan olika huvudmän. När ingen vill ta ansvaret faller projekten.</li><li>- Det måste finnas en helhetssyn på stadsdelens utveckling</li></ul>	Andra huvudmän och den centrala samordningen med dessa
<ul style="list-style-type: none"><li>- Vad händer med de listor som redan finns på angelägna åtgärder i stadsdelarna? Vi behöver inga nya förslag – det finns så mycket som bara är att plocka fram och genomföra.</li><li>- Vi måste få tidigt besked om ett projekt är möjligt eller inte så att vi inte arbetar förgäves.</li><li>- Ska man behålla entusiasm och utveckla demokratin måste stadsdelsnämnden få hela ansvaret för beslut om prioriteringar. Inte GFK:s tjänstemän.</li><li>- Det största problemet tidigare var de centrala tjänstemännen som fungerade som bromsklossar. Ju högre upp man kom desto mer ifrågasatt blev man.</li><li>- Lokala tjänstemän måste utveckla sitt arbetssätt. De pratar demokrati men lever inte så.</li><li>- Stadsdelsförvaltningen får inte stoppa förnyelsepengar i svarta hål i sin budget.</li><li>- Den representativa demokratin måste vara grunden. Vi vill kunna diskutera olika frågor med våra lokala politiker.</li><li>- Den viktigaste frågan är hur vi får fram nya människor med nya krafter och förslag. Här behöver projektledarna göra ett nytt mobiliseringsarbete.</li><li>- Föreningslivet måste vara grunden i arbetet. Då får man långsiktighet och kontinuitet i arbetet. Förslagen ska förankras i föreningslivet. Det får inte bli lokala grupper som driver igenom förslag som saknar förankring. Så fungerade samverkansgruppen. Det är helt fel.</li></ul>	Den lokala organisationen, lokala resurser, information

<ul style="list-style-type: none"> <li>-</li> <li>- Föreningslivet är inte representativt. Det bästa med ytterstadssatsningen i början var att det var nya boende som engagerade sig och som kunde delta i arbetsgrupper utan att vara föreningsaktiva. En ny stadsdelsförnyelse bör ta sin utgångspunkt i lokala intressegrupper på samma sätt som den första ytterstadssatsningen gjorde.</li> <li>- Arbetsgrupper är viktigt. Arbetsgrupperna bör få ekonomiska resurser. Ni kan inte räkna med att människor ska lägga ner väldigt mycket tid på att utforma förslag helt ideellt.</li> <li>- Det bästa med samverkansgruppen var att det var ett ställe att träffas och lyssna på olika förslag från olika arbetsgrupper. Det behövs en sådan dialog.</li> <li>- Förslag: Skapa ett lokalt forum där boende, föreningslivet, politiker och tjänstemän ingår och där man kan diskutera olika förslag och utbyta åsikter och argument.</li> <li>- Det måste finnas mötesplatser för arbetsgrupperna och projekten, ett ställe att träffas och att ställa ut olika förslag.</li> <li>- Det är viktigt med en lokal projektledare. De lokala projektledarna i Husby/Akalla har gjort ett fantastiskt jobb.</li> <li>- Om man har särskilda projektledare eller konsulter för olika projekt är det viktigt att dessa arbetar tillsammans med de boende. Så har det inte alltid fungerat.</li> <li>- Det borde finnas möjligheter att arvoda t ex kunniga boende istället för att ta in konsulter. I den gamla ytterstadssatsningen finns många exempel på dåliga och ogenomtänkta konsultuppdrag.</li> <li>- Stadsdelsförnyelsen ska ses som ett utvecklingsarbete – inte som ett socialt arbete</li> <li>- Man måste prioritera långsiktiga och bestående förändringar i våra stadsdelar inom t ex skolan, barnomsorgen och fritidsverksamheten. Kulturen är också viktig</li> <li>- Kontinuitet i arbetet är viktig. Vi boende orkar inte börja om från början varje gång det kommer nya projekt.</li> <li>- Vi vill inte ha sminkåtgärder – vi måste lösa de grundläggande problemen</li> <li>- Politikerna måste sätta de boende i centrum – annars kommer vi ingen vart i arbetet</li> <li>- Stadsdelsförnyelsen bör organiseras så att den fungerar som en länk mellan de boende och politikerna så att demokratin kan utvecklas</li> </ul>	
	Satsningens geografiska avgränsning

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det måste bli ett tydligt ramverk så att vi ute i stadsdelarna vet vad vi kan satsa pengar på och inte. Vi har tidigare lagt ner mycket tid förgäves. Orealistiska projekt måste blåsas av på ett tidigt skede.</li> <li>- Beslutsgången måste vara mycket tydlig och det behövs kanske en tidsgräns för hur lång tid ett ärende får ta. Annars tröttnar de boende</li> <li>- En del av det som görs medför att det också blir kostnader för framtida drift och underhåll. Då måste det finnas pengar även för det. Hittills har långt gångna projekt stupat på detta.</li> <li>- Bolagens pengar bör inte bara ägnas åt att förbättra deras egna bakgårdar. De måste också kunna användas för hela stadsdelens bästa. Ska bolagen ha monopol på sina pengar i fortsättningen?</li> </ul>	<p>Centrala mål, styrning och resursfördelning</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Akalla hittills mycket underprioriterat. Kista och Husby får resurser men Akalla ställs åt sidan. Centrum dör. Ungdomarna hänger i Kista på kvällarna för det finns inget att göra i Akalla .</li> <li>- Lägg inte ner Akalla-skolan – då blir det ännu sämre i Akalla. Det är fel att skolorna konkurrerar ut varandra. Man måste ha en helhetssyn på stadsdelarnas utveckling.</li> <li>- Vi boende måste få mera makt över skolan</li> <li>- Förnyelsen måste kunna omfatta skola, fritid mm även om det är ordinarie verksamheter</li> <li>- En trygghetsundersökning visar att i Akalla känner man sig minst trygg. Det beror nog på att centrum utarmats.</li> <li>- Det behövs ett kulturcentrum i stadsdelen</li> <li>- Vad händer med bostadsomvandlingen? Är det stopp nu för nya bostadsrätter?</li> </ul>	<p>Stadsplanering, fysiska miljön, idrott,skolan och tryggheten</p>

**Anteckningar från Teres Lindbergs möte den 13 februari 2003 med boende och projektsamordare i Rinkeby om Ytterstadssatsningen/Stadsdelsförnyelsen**

**Sammanställning av synpunkter från deltagarna på mötet**

Synpunkter	Har betydelse för
-	Andra huvudmän och den centrala samordningen med dessa
<ul style="list-style-type: none"><li>- Det är viktigt att satsa på information och på att aktivera människor. Fler måste bry sig om området. Nu är det samma människor på mötena hela tiden. Tidigare blev till och med en del mobbade som kom på mötena.</li><li>- Att utveckla demokratin måste vara grunden</li><li>- Ska det bli någon förändring måste Rinkebyborna engagera sig.</li><li>- Det är viktigt att ta de boendes tankar på allvar. Många är besvikna sedan tidigare. Vi måste ta reda på varför de är besvikna och utgå från det i det fortsatta arbetet.</li><li>- Hur kan vi motivera människor? Många saknar motivation att engagera sig.</li><li>- Förra gången gjordes en stor miss när det gällde vilka som kunde komma med förslag. Tjänstemän gick ibland in i olika arbetsgrupper och tog över och ändrade och manipulerade i förslagen.</li><li>- Det måste finnas en noggrann kontroll av att pengarna verkligen används som det var tänkt. Det får inte bli slöseri med pengar där föreningar får pengar och sedan aldrig syns till med vad dom gör.</li><li>- De som får pengar måste också visa att de är med och tar ansvar för stadsdelens utveckling – inte bara dela ut pengar hur som helst.</li><li>- Arbetet måste utgå från stadsdelens resurser och möjligheter. Tidigare drevs ytterstadssatsningen på problembasis. Man måste satsa på en struktur som bygger på Rinkebys möjligheter och som kan bära Rinkebys utveckling i längden. Rinkeby måste kunna fungera själv med kultur, näringsliv etc. Annars blir vi bara servicefolk till Kista.</li></ul>	Den lokala organisationen, lokala resurser, information

<ul style="list-style-type: none"> <li>- De medel som staden nu satsar är bara småpotatis och räcker inte till stora omfattande förändringar. Det är viktigt att pengarna går till lokala idéer – men det får inte bli huggsexa mellan olika etniska grupper. Vi måste samarbeta.</li> <li>- Splittra inte pengarna till småpotatis. Satsa på något rejält istället.</li> <li>- Det finns en mycket bra Rinkeby-anda och området har bra geografiskt läge. Bygg på de styrkor som finns.</li> <li>- Det är viktigt att få med ungdomarna i arbetet.</li> <li>- Gör något gemensamt och mer genomtänkt för ungdomarna. Nu åker ungdomarna in till stan för det finns inget att göra i Rinkeby.</li> <li>- Alla vill bara att vi ungdomar ägnar oss åt idrott och boxning. Sluta satsa på sådant som inte gagnar oss på sikt och inte leder till utbildning och utveckling.</li> <li>- Gör stormöten där ungdomar får komma till tals. Vuxna måste lyssna på ungdomarna.</li> <li>- Hemmafruar med många barn har inte tid att gå på möten. Vem för vår talan??</li> <li>- I den gamla ytterstadssatsningen var det samverkansgruppen som fattade beslut. Det var bra – det är demokrati när de boende i Rinkeby får bestämma.</li> <li>- Projektledarna måste känna stadsdelen och ha någon ambition.</li> <li>- De första projektledarna i ytterstadssatsningen var inte lokala eldsjälar utan övertaliga i staden. Så får det inte bli i fortsättningen. Vi har duktigt folk i Rinkeby.</li> <li>- Det är viktigt att ta tillvara befintlig kunskap inom forskning mm om förnyelsearbete och vad det är som ger resultat.</li> <li>- Man kan lära sig av vad som gjorts i andra stadsdelar och se vad av detta som också skulle kunna göras i Rinkeby.</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det får inte vara så långa beslutsgångar. Tidigare hann folk tröttna för att besluten om olika projekt skulle igenom så lång byråkrati.</li> <li>- De boende vill se resultat av arbetet. Ingen vill slösa tid på något som inte blir något på riktigt.</li> <li>- Besluten ska fattas lokalt – inte centralt. Och inte av gatu- och fastighetsnämnden.</li> <li>- Den gamla satsningen fungerade inte som det var tänkt från början. Man satsade bara på det yttre utseendet men det viktiga är att satsa på människorna.</li> <li>- Det måste finnas tydliga direktiv vad pengarna kan användas till. Förra gången fanns inte det. Många lade då ner mycket arbete på projekt som sedan inte kunde genomföras. Då blev</li> </ul>	<p>Satsningens geografiska avgränsning</p> <p>Centrala mål, styrning och resursfördelning</p>

många besvikna och lämnade arbetet.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Viktigt att integrerar strategiska miljöfrågor i det kommande arbetet</li> <li>- Satsa på infrastruktur. Det behövs vägar till Bromsten, Kista och Tensta.</li> <li>- Stadsplanera för en levande stadsdel i Rinkeby. Det räcker inte att bygga ett eller två nya hus.</li> <li>- Kontrollera vilka som flyttar till Rinkeby. Vi har nog nu av knark och kriminalitet.</li> <li>- Viktigt att sats på miljön på gårdarna. Nu kastar folk skräp och parkerar hur som helst.</li> <li>- Det finns inget vackert och i Rinkeby. Man måste satsa på den estetiska miljön så att människor börjar gilla sitt område och känner sig stolta.</li> <li>- Satsa på kulturen innan Kista tar detta ifrån oss. Kultur är vi redan kända för så halva arbetet är redan gjort. Gör Rinkeby känt som förnyare av kulturlivet.</li> <li>- Rinkeby är bara känt för brott och kriminalitet. Ingen vågar åka hit. Vi måste ändra på den bilden av stadsdelen.</li> </ul>	Stadsplanering, fysiska miljön, idrott och tryggheten

**Anteckningar från Teres Lindbergs möte den 5 februari 2003 med boende och projektsamordare i Skärholmen (Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg) om Ytterstadssatsningen/Stadsdelsförnyelsen**

? 42 personer var närvarande vid mötet varav 31 boende

? Teres Lindberg gav följande utgångspunkter för mötet:

- ✍ Det kommer nya direktiv för det som nu ska heta stadsdelsförnyelsen. Hon vill höra de boendes synpunkter på hur det ska vara.
- ✍ Vem ska prioritera vad pengarna ska användas till? Lokalt eller centralt? Stadsdelsnämndens roll
- ✍ Vad har fungerat bra i de tidigare omgångarna av ytterstadssatsningen? Vad har fungerat dåligt?
- ✍ Inte prata om enskilda projekt nu, det tar vi vid ett annat tillfälle

Synpunkter	Har betydelse för
<ul style="list-style-type: none"><li>- En partnerskapsmodell där även företagen är med skulle kunna vara en grund för en långsiktigt hållbar satsning.</li><li>- Det är viktigt att det finns bevakning i områdena för att motverka vandaliseringen. Gärna närpolisier.</li></ul>	Andra huvudmän och den centrala samordningen med dessa
<ul style="list-style-type: none"><li>- Vad händer med de listor som redan finns på angelägna åtgärder i stadsdelarna?</li><li>- Vi måste få tidigt besked om ett projekt är möjligt eller inte så att vi inte arbetar förgäves.</li><li>- Allt som genomförs medför att det också blir kostnader för framtida drift och underhåll. Då måste det finnas pengar även för det.</li><li>- En satsning i Vårberg måste utgå från idéer och en vision om hur det borde vara. Det behövs ett underlag för att bedöma vilka åtgärder som är viktigast.</li><li>- Den lokala initiativrätten för de boende är viktig, liksom vem som ska prioritera.</li><li>- Stadsdelsnämnden bör få hela ansvaret, eller också inte alls. Välj en konsekvent lösning.</li><li>- Stadsdelsförvaltningen får inte trixa med förslag som påverkar deras egen budget.</li><li>- Hur bär man sig åt för att väcka ett förslag i den nya satsningen? Jag vill ha direkt kontakt med satsningen, inte med stadsdelsförvaltningen.</li><li>- I Bredäng behöver vi en lokal som fungerar och där vi kan visa vad vi håller på med.</li><li>- Den representativa demokratin måste vara grunden. Vi vill kunna diskutera olika frågor med våra lokala politiker.</li></ul>	Den lokala organisationen, lokala resurser, information



<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det direktdemokratiska inslaget är viktigt. Det handlar om känslor och förväntningar. Byalaget föddes ur detta.</li> <li>- Den första ytterstadssatsningen är det mest demokratiska förslag som någonsin har lagts. Byalag och stormöten är viktigt. Alla ska få diskutera och lägga förslag. I slutändan ska stadsdelsnämnden besluta, inte gatu- och fastighetskontoret.</li> <li>- Det måste finnas mötesplatser för arbetsgrupperna och projekten, ett skyltfönster.</li> <li>- Det är bra med en lokal projektledare som Lena Roth. Projektledaren får inte vara för styrd av stadsdelsförvaltningen.</li> <li>- Kvinnor och barn har fortfarande svårt att komma till tals med sina önskemål.</li> <li>- Halva befolkningen är invandrare. Det behövs bättre information till nyinflyttade, inte bara lappar på svenska. Många invandrare är mycket kritiska till hur det fungerar.</li> <li>- Det behövs något som liknar Tensta Träff. Vi har inget sådant. En mötesplats där även invandrarna är välkomna. Fler möten och mer aktivitet leder till bättre integration.</li> <li>- Det blir dubbel organisation när det både finns lokala hyresgästföreningar och kontaktgrupper i satsningarna. Det är delvis samma frågor man pratar om.</li> <li>- Projektledarskapet får inte bli som i den första ytterstadssatsningen så att de boende ska ledas vid handen. Nu finns byalagen och de måste få utvecklas. Projektledaren kan se till att fler demokratiska grupper kommer igång, t.ex. i skolorna.</li> <li>- I början fanns det ungdomar med. De blev nedtystade och sedan försvann de.</li> <li>- Det borde finnas fyra projektledare i Skärholmen, eller åtminstone schemalagda dagar när projektledaren finns ute i stadsdelarna.</li> <li>- Går det inte att få kvarterspoliser får vi satsa på vuxna som nattvandrare och Lugna Gatan. Det har haft bra effekt. Det behövs även vuxna invandrare som nattvandrare.</li> </ul>	
-	Satsningens geografiska avgränsning
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Viktigt vem som ska ta beslutet. Det får inte bli så att bara gatu- och fastighetskontoret avgör.</li> <li>- Det måste finnas någon fördelningsnyckel mellan stadsdelarna. En budget så att vi vet vad vi har att röra oss med.</li> <li>- Vore bra med en satsning som fungerade längre än en valperiod. Vi känner oss brända av att hålla på och lägga ner och sedan starta om igen.</li> <li>- Satsningen får inte bara vara en omflyttning av pengar mellan konton.</li> <li>- Första ytterstadssatsningen startade inte bra eftersom den konkurrerade med stadsdelsnämndsreformen i stället för att samverka med den.</li> </ul>	Centrala mål, styrning och resursfördelning

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ni får inte via bolagen använda hyresgästernas pengar för sådant som alla skattebetalare ska stå för.</li> <li>- De centrala förvaltningarna måste samarbeta bättre, t.ex. idrottsförvaltningen.</li> <li>- Det måste finnas driftmedel också.</li> <li>- När vi nystartar bör vi ta tillfället att tänka lite djupare. Är det nya investeringar eller demokratin som är det viktigaste?</li> <li>- Vi vill titta på förslaget till nya riktlinjer när det går ut på remiss.</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Låt pengarna gå till förbättringar i områdena, inte till dyra konsulter som det blev med taket över Skateboardbanan.</li> <li>- Det var mycket trassel med Sättradalsparken. De centrala tjänstemännen bestämde att man inte fick ändra på en massa saker.</li> <li>- Det är viktigt med vuxna som kan arbeta med barn och ungdomar för att förebygga vandalisering. Det måste också finnas pengar att reparera det som går sönder.</li> <li>- Skärholmen är livligt på dagen och dött på kvällen. Det borde finnas ett kulturcafé eller ett musikkafé och ett annex till Fryshuset. Centrumkompaniet dödar allt med sina höga hyror utom dussinkedjorna.</li> <li>- Det är huvudlöst att ta bort allting som någon gång någonstans kan vara farligt. Man kan inte ta bort alla rutschkanor bara för att några få barn har gjort illa sig litegrand.</li> <li>- Svenska Bostäder och Gfk tvistar om vem som ska sköta vad. Ingen vill ta ansvar om det är det minsta oklart. Det behövs en bättre dialog mellan förvaltningar och bolag.</li> <li>- Nya bostäder måste planeras utifrån en helhetsbild. Nu tar man bollplaner och grönkilar, vilket är negativt för barn och ungdomar.</li> <li>- Det finns många hemmaboende äldre ungdomar som inte kan få bostad och starta ett eget vuxenliv. Bolagens vuxna barn borde få tillgång till bolagens internköer.</li> </ul>	<p>Stadsplanering, fysiska miljön, idrott</p>

Teres avslutade mötet:

✍ När de åtta mötena med de berörda stadsdelarna är klara kommer ett skrivet förslag till riktlinjer på remiss i månadsskiftet februari/mars.

✍ Förslaget remitteras under april-maj

Margareta Johansson, ordförande i stadsdelsnämnden lovade att de boende skulle få vara med och diskutera förslaget till riktlinjer.

Vuxna som vill delta i nattvandringar i Sättra och Skärholmen kan kontakta Bosse Pettersson tel. 975143 eller Lena Ölander 070-2081415.

Teres tackade alla medverkande och arrangörerna.

**Anteckningar från Teres Lindbergs möte den 18 februari 2003 med boende och projektsamordare i Spånga-Tensta om Ytterstadssatsningen/Stadsdelsförnyelsen**

- ? 31 personer var närvarande vid mötet varav 19 boende
- ? Teres Lindberg gav följande utgångspunkter för mötet:
- ✍ Det kommer nya direktiv för det som nu ska heta stadsdelsförnyelsen. Hon vill höra de boendes synpunkter på hur det ska vara.
  - ✍ Vem ska prioritera vad pengarna ska användas till? Lokalt eller centralt? Stadsdelsnämndens roll
  - ✍ Vad har fungerat bra i de tidigare omgångarna av ytterstadssatsningen? Vad har fungerat dåligt?
  - ✍ Inte prata om enskilda projekt nu, det tar vi vid ett annat tillfälle

Synpunkter	Har betydelse för
- En del saker som hanteras av andra huvudmän är omöjliga, t.ex. en bankomat eller kollektivtrafikfrågor.	Andra huvudmän och den centrala samordningen med dessa
- Det skulle vara bra att kunna föra en dialog med kunniga personer utifrån, t.ex. Jerker Söderlind från KTH. - De boende bör ha initiativrätten. Det är inte bra när bolagen tar alla initiativ. - Vi måste hitta en fungerande modell för stormöten och arbetsgrupper. Stadsdelsnämnden bör ha sista ordet, men vara lyhörd för vad de boende tycker. - Pröva nya former och låt föreningarna ta mer ansvar. - Vi som arbetar i området, t.ex. i skolorna, men inte bor här; hur kan vi komma till tals för elevernas intressen? - Ungdomarna behöver många olika mötesplatser. I förra satsningen pratade vi länge om ett kulturhus som sedan rann ut i sanden. - Det behövs en enklare och snabbare beslutsgång. - Föreningar som vill arbeta med ungdomar saknar resurser och lokaler. Flickor med invandrarbakgrund är särskilt utsatta. - Demokratidelen i de gamla satsningarna funkade bra. Upprustning gick bra att förena med underifrånperspektiv. Eloge till Annika Billströms kraftfulla initiativ och idéer. Men satsningen blev också lite självgod och ytlig. Oklara beslutsformer.	Den lokala organisationen, lokala resurser, information

- Gamla YSS-ledningen hade svårt att lyssna. Reklamkampanjen var tvivelaktig. Man ville ”börja från noll” inte utgå från det som fanns.
- Lokala föreningar balanserar alltid på en smal egg. Det går inte att belasta dom med nya möten varannan vecka. Varför inte utgå från t.ex. hyresgästföreningen? Som redan är en arena för lokal demokrati.
- Stadsdelsnämndens politiker måste vara med. Tidigare var det nästan så att de inte fick.
- När ytterstadspengarna bakades ihop med storstadspengarna tog tjänstemännen över. Det hände bra saker, men vi blev gisslan. Tröttnade på att gå på möten på slutet.
- Min dröm är att skolan ska kunna vara en mötesplats för både barn och föräldrar även på kvällar och helger, men det kostar mycket att ha skolan öppen. Barn från trångbodda familjer dröjer sig kvar i skolan för att ha någonstans att vara. För många vuxna är skolan enda kontakten med svenska samhället.
- Det blev många besvikna eldsjälar i gamla satsningen. Det gjordes missar om bygglov och pengar m.m. Mycket var orealistiskt.
- Ungdomar behöver olika mötesplatser att välja på. De rör på sig. Även till Spånga.
- Klargör samverkansgruppens mandat. Modellen måste vara kuppsäker och medge prioriteringar utifrån en helhetssyn. Satsningarna måste harmoniera med stadsdelsnämnden.
- Vi skulle vilja ha ett boendeparlament som i London.
- Bomässan är ett initiativ från boende. Det har tagit oerhört lång tid att komma någonstans, och nu har bolagen och tjänstemännen tagit över och vi får inte vara med.
- Deet är bra om det finns en påse pengar hos stadsdelsnämnden, men de måste satsas på sådant som kan överleva på sikt.
- Försök hitta sådant där det går fortare att komma till skott. Man kan måla om i stället för att bygga nytt.
- Samverkansgruppens beslut måste verkställas. Det har funnits för lite kraft att samordna olika viljor och komma till ett genomförande.
- Ju högre upp i förvaltningarna desto mindre mångfald. Det är bättre med fler aktörer. Ju fler ”galna” dess bättre idéer.
- Svårt att hitta en bra balans mellan boendemedverkan och besluten i stadsdelsnämnden. Vi har olika syn.
- Projekt måste vara förankrade hos de som ska genomföra, men arbetsgrupperna ska självklart vara med hela tiden.

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Demokrati och delaktighet kräver tempo. Det är inte bara ungdomar som tröttnar. Man måste också acceptera att verksamheter dör och ersätts av nya. De yngre vill själva "erövra världen".</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Även Spånga måste kunna delta. Det ska inte vara "vi och dom" utan bara "vi".</li> <li>- Satsningarna måste inriktas på miljonprogramsområdena, inte till välbärgade områden.</li> <li>- Integrationsarbete behövs även i Spånga.</li> <li>- Om man plottrar bort resurserna på för många stadsdelar blir det inget.</li> <li>- Spångafolkan kan vara en träffpunkt även för vuxna och ungdomar från Tensta.</li> <li>- Protest mot att gynna Spånga. Det är redan gynnat. Satsa i Tensta-Hjulsta så att vi kan komma ikapp.</li> <li>- Om vi drar skiljelinjen mellan Spånga och Tensta blir det som det gamla brukssamhället med disponenten och ingenjörerna på ena sidan och arbetarna på den andra.</li> <li>- Spånga och Tensta hänger ihop även om behoven är större i Tensta. Det finns projekt i Spånga som även gynnar Tensta och tvärtom. Ta bort gränserna!</li> <li>- Det är bra att träffas över gränserna, men hur många kommer från Spånga till Tensta? Integration kan inte proklameras.</li> <li>- Sudda ut gränserna och ge Tensta en attraktiv profil med spännande landmärken.</li> </ul>	Satsningens geografiska avgränsning
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det måste vara tydligt vad det övergripande syftet med satsningen är.</li> <li>- Kultursatsningar är viktiga för integrationen.</li> <li>- Var vidsynta när det gäller vad pengarna får användas till, inte bara gator och torg.</li> <li>- Viktigt att öppna för socialt präglade initiativ. Ungdomarna är viktiga och då måste det hända något både konkret och snabbt.</li> <li>- Pengarna från ytterstadssatsningen har betytt mycket för skolorna i området.</li> <li>- Bolagen kan inte gå ut och fråga folk förutsättningslöst vad de vill att vi ska göra. Vi måste veta att vi kan få pengar i budget. Annars blir det bara grusade förhoppningar.</li> <li>- Bolagen har bara gjort det de ändå skulle ha gjort.</li> <li>- Det är bra att det satsas pengar, men måste det vara i kortvariga projekt? Det är bättre att skolan och ungdomsverksamheten har de pengar de behöver.</li> <li>- Det hände mycket konstiga saker i den gamla satsningen. Väldigt många projekt, och rätt vad det var försvann dom.</li> <li>- Ett ledord bör vara "helhetssyn" och att delinsatser kopplas till en sådan helhetssyn.</li> <li>- Det måste finnas utrymme för både drift och investeringar.</li> <li>- Det bör finnas en liten destinerad budget som stadsdelarna får hantera för förstudier m.m.</li> </ul>	Centrala mål, styrning och resursfördelning

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ha inte så bråttom att driva fram nya projekt. Det finns mycket som redan är förberett.</li> <li>- Det är viktigt att staden talar om vad man i grund och botten vill åstadkomma. Hittills har det varit väldigt tekniskt. Sökkonferenserna pekar på andra frågor som ungdomarna och skolan.</li> <li>- Helhetssyn är bra, men vad kommer man att bestämma centralt? Blir det bara fysiskt i fortsättningen också?</li> <li>- Involvera professionell kompetens utifrån som kan delta och diskutera med oss. Vi måste ha en diskussion på djupet med både samhällsplanerare och lokala politiker.</li> <li>- Många förslag har fallit därför att stadsdelsnämnden inte har råd med driften.</li> <li>- Resurserna måste fördelas någorlunda rättvist mellan stadsdelarna så att det inte blir som med badhuset i Husby. Även bolagens resurser måste fördelas.</li> <li>- Varför satsa på integrationsprojekt som folk inte är intresserade av? Resurserna behövs i skolan.</li> <li>- Om man inte kan språket (svenskan) är man stum, döv och blind och är inte delaktig i någonting. Det är inte nödvändigt att bli integrerad, men man måste kunna följa med i media och förstå det som händer.</li> <li>- Projekt bör även innefatta en egen insats och någon del annan finansiering. De har då större chans att överleva t.ex. ett nytt majoritetsskifte.</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Trångboddheten är ett stort problem. Det händer att det bor två familjer i små lägenheter. Det är därför tufft att vara ung här. Mötesplatser för unga behövs.</li> <li>- Ungdomarna drar till de nya spelhallarna i Kista C i brist på bra alternativ här.</li> <li>- Idrotten är en viktig mötesplats som passar alla.</li> <li>- Vad får vi påverka? E18? Järnvälfältet?</li> <li>- Ge konsthallen en ordentlig entré.</li> <li>- Spånga IP skulle kunna vara en stor tillgång för både Spånga och Tensta.</li> <li>- Det saknas lokaler för stora möten och fester. Hos oss (kurderna) kan det komma 2000 personer på ett bröllop.</li> <li>- Konsthallen besöks mest av folk utifrån och av skolklasser som måste gå dit. Satsa på det vi är starka på i stadsdelen.</li> <li>- IT-kaféet i Blå Huset är viktigt för att få ungdomar att intressera sig för och arbeta med datorer.</li> </ul>	<p>Stadsplanering, fysiska miljön, fritid, idrott</p>

Teres gjorde en sammanfattning av viktiga saker som framförts:

- ✍ Viktigt att vi hittar en bra form för de boendes delaktighet.
- ✍ Viktigt att vi får en tydlig beslutsprocess och att ett eventuellt nej kommer tidigt.
- ✍ Den demokratiska trögheten är besvärande. Vi måste hitta modeller för att snabba på.
- ✍ Beslutsgången i bolagens projekt måste vi fundera på.
- ✍ Vi bör vara öppna för att även kunna ta hand om driftkostnader.
- ✍ Åsikterna är delade om hur mycket vi ska öppna för deltagande även från Spånga.

Teres tackade alla medverkande och arrangörerna.

**Anteckningar från Teres Lindbergs möte den 22 januari 2003 med boende och projektsamordare i Rågsved om Ytterstadssatsningen/Stadsdelsförnyelsen**

- ? 18 personer var närvarande vid mötet varav 10 boende
- ? Teres Lindberg ville höra främst de boendes synpunkter på följande frågeställningar:
- ✍ Vad har varit bra/dåligt med arbetssätt/arbetsformer?
  - ✍ Samordning med storstadssatsningen?
  - ✍ Hur ser visionen, "drömläget" ut? Hur borde det fungera?
  - ✍ Stadsdelsnämndens roll, vem prioriterar? Lokalt eller centralt? Vem fördelar resurserna mellan stadsdelarna?
  - ✍ Urvalet av stadsdelar, de geografiska gränserna?

Synpunkter	Har betydelse för
<ul style="list-style-type: none"><li>- Kollektivtrafiken, usla förbindelser på "nersidan".</li><li>- Bättre ordning, minska brottsligheten</li><li>- Närpoliser till Rågsved</li><li>- Det fanns 11 sökande till närpolistjänster i Rågsved. Polisen centralt säger att de inte har några resurser för stadsdelen</li><li>- Buss 143 är jätte viktig. Gamla kan inte ta sig från Snösätra</li><li>- Idrotten kan rekrytera fler ledare med invandrarbakgrund</li></ul>	Andra huvudmän och den centrala samordningen med dessa
<ul style="list-style-type: none"><li>- Stadsdelsnämnden är viktig därför att den är nära. De centrala förvaltningarna är för långt bort och kan inte Rågsved</li><li>- Beslut tas lokalt eller centralt beroende på vad det gäller. Viktigt att även de centrala besluten har en lokal grund och samordnas med annat som sker lokalt</li><li>- Det bör finnas en lokal projektpott för t.ex. 10 tkr till "Drogfria flickor i Rågsved"</li><li>- Samordna med andra stadsdelsnämnder kring t.ex. Magelungen</li><li>- Saknar samverkansgruppen som den en gång var</li><li>- Kritisk mot Rågsveds samhällsförening och dess sätt att informera</li><li>- Vill ha bättre lokal information om Rågsved, hemsida</li><li>- Rågsved blir nedskrivet av en journalist i MittiSöderort</li></ul>	Den lokala organisationen, lokala resurser, information



<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det behövs en duktig lobbygrupp för att lyfta Rågsved</li> <li>- Bostadsbolagen undviker namnet Rågsved när de säljer hus och lägenheter</li> <li>- Hökarängen, Aspudden och Midsommarkransen har förbättrat sin image. Det måste gå i Rågsved också.</li> <li>- Städningen i stadsdelen är utlagd på entreprenörer utifrån. Samtidigt reser invandrare timvis till städjobb i andra delar av staden</li> <li>- Arbetslösa i Rågsved ska ha förtur till de lokala jobben</li> <li>- Det finns gott om jobb, men de arbetslösa i Rågsved är inte kvalificerade</li> <li>- Satsa på ungdomarna och skolan. De bör medverka och tala om vad de vill om t.ex. idrott och ungdomsgård. Motverka vandalisering</li> <li>- Vi måste få med oss fler av de som bor här och få fram fler idéer, tror inte på att arbeta via de andra föreningarna</li> <li>- Stadsdelsnämnden ska ha sista ordet om vad som ska hända, och nu är väl staden positiv till stadsdelsnämnderna?</li> <li>- Media är mer intresserade av elände. Det krävs bearbetning för att få fram det positiva</li> <li>- Anlita PR-proffs för att sälja Rågsved</li> <li>- I samhällsföreningen kämpar vi på vår fritid. Det är svårt. Rågsvedsdagen är ett bra arrangemang</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Det finns ingen naturlig gräns mellan Rågsved och Hagsätra, öppna för viktiga insatser i hela Vantör</li> <li>- Bra att lösa upp gränsen mot Hagsätra eftersom Rågsved har det svaga ryktet</li> <li>- Lättare att arbeta med delaktighet om det är hela Vantör</li> </ul>	Satsningens geografiska avgränsning
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Satsningen bör hantera även integrations- och arbetsmarknadsfrågor</li> <li>- Skapa jobb lokalt för arbetslösa i Rågsved</li> <li>- Rågsveds dåliga image är ett stort problem</li> <li>- Vi måste påverka media att skriva positivt om Rågsved</li> <li>- Svenskarna flyttar från Rågsved p.g.a. det dåliga ryktet. Vad kan man göra åt det?</li> <li>- Politikerna har skapat Rågsved. Det är i sig ingen dålig förort. Vi måste kunna sålla lite bland de som flyttar hit</li> <li>- Det händer inget när vi för fram önskemål</li> <li>- Det leder ingenstans att kalla ordinarie upprustning för satsning. Det måste vara något utöver det vanliga</li> </ul>	Centrala mål, styrning och resursfördelning

<ul style="list-style-type: none"> <li>- De gamla ytterstadssatsningarna är två demokratiska haverier, fast på olika sätt</li> <li>- Det behövs lite kreativa ”slöserier” i början, nystart</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Se till att få bort Bråtegränd och klientelet som rör sig där</li> <li>- Etablera lågprismat i Rågsveds industriområde</li> <li>- Bryt KF/ICA:s högprislogopol, ”Europalivsmedel”</li> <li>- Hur kan vi lyfta Centrum? Höghus för studenter? Idrottshall?</li> <li>- Rågsveds idrottsförening flyttade till Hagsätra eftersom bollplanen i Rågsved var för dålig. Föreningen har många aktiva medlemmar och arbetar med barngrupper</li> <li>- Innebandyn är nedlagd för Rågsveds del av flera skäl</li> </ul>	Stadsplanering, markupplåtelser, idrott

Teres gjorde en sammanfattning av viktiga saker som framförts:

- ✍ Internet, media, information
- ✍ Den geografiska gränsdragningen
- ✍ Kopplingen till andra verksamhetsområden och huvudmän, t.ex. bussen
- ✍ Projektprioriteringen som måste ske både lokalt och centralt
- ✍ Integration, delaktighet, sysselsättning, trygghet, stolthet, hembygdskänsla
- ✍ Utveckla deltagandet, särskilt ungdomar
- ✍ Ta fram ny önskelista, men inte glömma det gamla
- ✍ Satsning ska vara något nytt och inte det ordinarie
- ✍ Lågprismat och andra magneter till Rågsved

Teres tackade alla medverkande och arrangörerna.